

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTD-3.054.16.2024
Warszawa, 28 sierpnia 2024

**Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 4054 Posła na Sejm RP Pana Artura Szałabawki w sprawie zarobkowego wykorzystywania bryczek, przedstawiam poniżej następujące informacje.

Uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Infrastruktury nie są prowadzone prace legislacyjne dotyczące nałożenia obowiązku rejestracji pojazdu zaprzęgowego (bryczki).

Wyjaśniam, że warunki dopuszczenia pojazdu do ruchu w zależności od rodzaju pojazdu określa art. 71 ustawy – Prawo o ruchu drogowym¹. Na podstawie tego przepisu rejestracji podlegają: pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, pojazd wolnobieżny wchodzący w skład kolejki turystycznej, motorower lub przyczepa. Pojazd niewymieniony powyżej, a także przyczepa motocyklowa oraz przyczepa specjalna przeznaczona do ciągnięcia przez ciągnik rolniczy lub pojazd wolnobieżny, jest dopuszczony do ruchu, jeżeli odpowiada warunkom określonym w art. 66 ustawy (art. 71 ust. 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym). W świetle tych przepisów pojazd zaprzęgowy nie podlega rejestracji.

Jednocześnie pragnę wskazać, że wymogi dotyczące kierującego pojazdem zaprzęgowym zostały określone w ustawie o kierujących pojazdami² oraz w ustawie – Prawo o ruchu drogowym. Zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawą o kierujących pojazdami osoba, która ukończyła 18 lat, nie jest obowiązana do posiadania dokumentu stwierdzającego posiadanie uprawnienia do kierowania rowerem, wózkiem rowerowym lub pojazdem zaprzęgowym. W przypadku osób, które ukończyły 15 lat, ale jeszcze nie osiągnęły 18. roku życia, dokumentem stwierdzającym posiadanie uprawnienia do kierowania pojazdem zaprzęgowym jest karta rowerowa lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T – stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 8 ust. 1 pkt 9 ustawy o kierujących pojazdami.

Z kolei art. 16 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym stanowi, że kierujący pojazdem zaprzęgowym, rowerem, wózkiem rowerowym, motorowerem, wózkiem ręcznym oraz osoba prowadząca pojazd napędzany silnikiem są obowiązani poruszać się po poboczu, chyba że nie nadaje się ono do jazdy lub ruch pojazdu utrudniałby ruch pieszych.

W myśl przepisów art. 34 ustawy – Prawo o ruchu drogowym do zaprzęgu może być używane tylko zwierzę niepełochliwe, odpowiednio sprawne fizycznie i dające sobą kierować. Kierujący pojazdem zaprzęgowym jest obowiązany utrzymywać pojazd i zaprzęg w takim stanie, aby mógł nad nimi panować. Bezpośrednio jeden za drugim może jechać nie więcej niż 5 pojazdów zaprzęgowych. Odległość między piątym pojazdem a następnym nie może być mniejsza niż 200 m. Kierujący pojazdem zaprzęgowym przy

¹ ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.)

² ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1210)

wjeżdżaniu na drogę o nawierzchni twardej w miejscu, gdzie nie ma dostatecznej widoczności drogi, jest obowiązany prowadzić zwierzę za uzdę. Kierującemu pojazdem zaprzęgowym zabrania się:

- przeciążania zwierzęcia;
- jazdy obok innego uczestnika ruchu na jezdni;
- pozostawiania pojazdu niezabezpieczonego przed ruszeniem;
- jazdy pojazdem na płozach bez dzwonek lub grzechotek.

Ponadto zgodnie z art. 67 ust. 2 ustawy – Prawo ruchu drogowym rada powiatu może wprowadzić obowiązek wyposażenia pojazdów zaprzęgowych w hamulec uruchamiany z miejsca zajmowanego przez kierującego.

Natomiast w kwestii obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu regulowanej przepisami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych³ uzyskałem wyjaśnienia Pana Juranda Dropa, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, który w piśmie z dnia 9 sierpnia 2024 r. wskazał, iż „na wstępie należy wskazać, iż przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zawierają regulacje dotyczące zasad zawierania i wykonywania umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Obowiązek ubezpieczenia został skierowany do posiadaczy pojazdów mechanicznych. Zgodnie z art. 23 tej ustawy, posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Jednocześnie na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 10 tej ustawy, za pojazd mechaniczny uznaje się:

- a) pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, motorower i przyczepę określone w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- b) pojazd wolnobieżny w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo o ruchu drogowym, z wyłączeniem pojazdów wolnobieżnych będących w posiadaniu rolników posiadających gospodarstwo rolne i użytkowanych w związku z posiadaniem tego gospodarstwa.

Jednocześnie co do zasady obowiązek ubezpieczenia został skierowany do posiadaczy zarejestrowanych pojazdów. W związku z powyższym, na gruncie przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, posiadacze bryczek nie podlegają obowiązkowi zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Niezależnie od powyższego posiadacze ww. bryczek mogą zawrzeć umowy dobrowolnego ubezpieczenia, które swoim zakresem będą obejmowały odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego. Przedmiotowe umowy zawierane są w oparciu o ogólne warunki ubezpieczenia, które określają m.in. prawa i obowiązki ubezpieczonego oraz ubezpieczyciela, zakres ochrony ubezpieczeniowej, wyłączenia odpowiedzialności, sumę ubezpieczenia, czy też zasady wypłaty świadczeń.

Odnosząc się do kwestii ustalenia odpowiedzialności w przypadku zdarzeń z udziałem powożących bryczkami należy wskazać, że w przypadku takich zdarzeń odpowiedzialność jest ustalana w oparciu o ogólne normy Kodeksu cywilnego. W takich sytuacjach przesłanki odpowiedzialności poszczególnych uczestników zdarzenia są badane każdorazowo z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy. W przypadku gdy powożący bryczką posiadał ochronę wynikającą z zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz doszło do zdarzenia z udziałem poszkodowanych, wówczas likwidacja szkody przez

³ ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2500, z późn. zm.)

ubezpieczyciela przebiega z uwzględnieniem postanowień zawartych w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze nie planuje się wprowadzenia „stosownych przepisów określających procedurę ubezpieczeniową dla poszkodowanego, gdy sprawcą zdarzenia jest woźnica.”

Z wyrazami szacunku,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Stanisław Bukowiec

Sekretarz Stanu